

FØROYINGAR EIGA TAKKA MÓTMÆLIS- FÓLKUNUM

- Tað hevur verið ein øgilig broyting til tað betra í samband við grindadráp, síðan eg byrjaði síðst í nítiárunum og fram til í dag. Og eg haldi føroyingar skulu takka teimum, ið hava mótmælt grindadrápi fyri tí. Tað sigur Karl Johansen, sýslumaður í Norðoyggjum

HALLUR AV RANA
HALLUR@SOSIALURIN.FO

Fáur maður hevur fingið eins nógv við grind seinastu árinum sum Karl Johansen. Í sínum yrki sum sýslumaður í Norðoyggjum er tað nevnliga hansara skylda at tryggja, at alt gongur rætt fyri seg í samsvar galdandi lóg og reglur, tá ein grind verður hildin til, og er sýslumaðurin sostatt altíð til staðar undir einum drápi.

Karl Johansen hevur starvast sum sýslumaður í Norðoyggjum síðan 2010, men sum hann sjálvur greiðir frá, so hevur hann fingist við grind longri enn tað.

– Síðan miðskeiðis í nítiárunum hava eg fingist nógv við grind. Tað byrjaði tá Karsten Hansen, ið var stóðleiðari í Klaksvík, fór í farloyvi frá 1996-1998. Síðan hevur tað verið eg, ið meira ella minni hava fingist við grindina í Norðoyggjum, greiðir Karl Johansen frá.

Í summar hevur sýslumaðurin í Norðoyggjum havt nokk um at

vera, tí ikki minni enn fimm ferðir í ár hava boð verið eftir Karl Johansen, tá norðoyingar hava rópt grindaboð. Fýra ferðir í Hvannasundi og eina ferð í nýggju hvalvágni Borðoyarvík.

Øgilig broyting

Tað er nógv broytt til tað betra hesi árin, ið Karl Johansen hevur fingist við grindadráp, og er tað serliga einum bólki at takka, sambært sýslumanninum.

– Tað hevur verið ein øgilig broyting til tað betra í samband við grindadráp, síðan eg byrjaði síðst í nítiárunum og fram til í dag. Og eg haldi føroyingar skulu takka teimum, ið hava mótmælt grindadrápi fyri tí, sigur Karl Johansen.

Við tí meinar sýslumaðurin, at tað var ikki fyrr enn felagsskapir sum Greenpeace byrjaðu at finna at føroyska grindadrápinum, at føroyingar byrjaðu at hyggja inn eftir og gera broytingar, ið hava gjørt alt kring grindadráp betri.

– Serliga er tað Jústines Olsen, djóralækni, ið hevur gjørt eitt

megnararbeiði. Hann fór undir at kanna, um tað ikki var ein betri háttur at avliva hval enn tann vit høvdu. Hann granskaði gjøgnum rættliga langa tíð og fann bæði betri háttir at fáa fatur á hvalinum, tá hann skal dragast inn, og ein betri háttur at avliva teir, sigur Karl Johansen.

Gomlu amboðini farin í søguna

Serliga eru tað tvey amboð, ið Karl Johansen fegnast um, og sum hann metir hevur gjørt tað munandi lættari at drepa grind.

– Ein ella annar kom við genjala hugskotinum at gera ein krók, ið man setur niður í blástrið, so hvalurin ikki varð særður. Tað var tað fyrsta framstigið, og so kom múnustingarin, greiðir Karl Johansen frá og heldur fram.

– Kristian Glerfoss framleiddi teir fyrstu, ið blivu royndarkoyrdir. Jústines Olsen og eg fingi hvør sín. Teir blivu síðan koyrdir runt landið, og so fekk man ein ella annan, ið var vanur at vera í grind

og at skera á háls, at royna teir. Teir fingi beinanvegin eina góða mót-tøku. Fólk vóru faktiskt rættliga bilsin yvir hvussu væl teir virkaðu, sigur Karl Johansen.

So væl eydnaðist tað, at tá ið grindalógin seinast varð dagförd, so bleiv múnustingarin lógarkravdur, soleiðis at tað í dag ikki longur er loyvt at avliva hval á annan hátt enn við múnustingara. Og í huganum hjá Karl Johansen er talan um eitt veruligt frambrot.

– Vit brúka slett ikki tey gomlu grindaamboðini longur. Hvalváknið bleiv avtikið fyri nógvum árum síðan, síðan er sóknarongulin farin í søguna og nú verður grinda-knívurin bara brúktur til at skera á háls eftir, at hvalurin er avlivaður. Nú bliva hvalirnir nóg skjótari og meira human avlivaðir, sigur Karl Johansen.

Borðoyarvík ein bati

Tað er tó ikki bara drápsháttirnir, ið eru broyttir seinnu árin. Sunnudagin var ein søgulig hending, tá avgjört varð at halda eina grind til í

Borðoyarvík. Tað er ikki hent áður.

Tað er nevnliga ikki fyrr enn fyri nøkrum fáum árum síðan, tá grindalógin seinast varð dagförd, at Fiskimálaráðið, eftir áheitan frá grindaformonnunum í Klaksvík, Klaksvíkar kommunu og sýslumanninum, valdu at útnevna Borðoyarvík sum fyribils hvalvág.

Tá ein grind so bleiv funninuttanfyri Borðoyarvík, ið hevði kós inn móti víkini, var tað lætt at taka avgerðina um at halda hana til í nýggju hvalvágni.

– Eldri menn siga, at teir hava roynt at ríkið eina grind inn á Borðoyarvík fyrr, men at grindin ikki fekk á land har. Men eftir, at kommunan gjørdi ein bátahyl í Borðoyarvík, har nóg túsund tons av gróti bleiv koyrt á sjógv, og allur sandurin og smásteinarnir skolaðu heimeftir, eru botnviðurskiftini broytt heilt nóg. Ti ynsktu vit at gera eina roynd, og tað eydnaðist heilt væl, sigur Karl Johansen.

Sum hvalvág metir Karl Johansen, at Borðoyarvík ikki á nakran hátt er verri enn Klaksvík, tvørtur-